

Република Србија
АПЕЛАЦИОНИ
СУД У БЕОГРАДУ
Гж 1207/22
11.5.2022. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

АПЕЛАЦИОНИ СУД У БЕОГРАДУ, у већу састављеном од судија Меланије Сантовац, председника већа, Сање Пејовић и Весне Матковић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., ..., чији је пуномоћник Слађана Марјановић, адвокат из Београда, Булевар Михајла Пупина 10 ж/334, против туженог Републичког фонда за пензијско и инвалидско осигурање, Београд, Др Александра Костића 9, ради накнаде штете, одлучујући о жалби туженог изјављеној против пресуде Првог основног суда у Београду П 12443/18 од 05.10.2021. године, у седници већа одржаној 11.05.2022. године, донео је

ПРЕСУДУ

ПОТВРЂУЈЕ СЕ пресуда Првог основног суда у Београду П 12443/18 од 05.10.2021. године у ставу првом изреке и у делу става другог изреке којим је усвојен тужбени захтев тужиоца и обавезан тужени за исплату мање исплаћених износа пензије са законском затезном каматом за период од јула 2015. године до маја 2018.године и **ОДБИЈА** као неоснована жалба туженог у наведеном делу.

ПРЕИНАЧУЈЕ СЕ пресуда Првог основног суда у Београду П 12443/18 од 05.10.2021. године у преосталом делу става другог изреке тако што се одбија захтев тужиоца АА којим је тражио да се обавеже тужени Републички фонд за пензијско и инвалидско осигурање да му на име мање исплаћеног износа припадајуће пензије исплати : за месец мај 2015. године износ од 12.083,82 динара са законском затезном каматом од 25.06.2015. године па до коначне исплате и за месец јун 2015. године износ од 12.093,33 динара са законском затезном каматом од 25.07.2015. године па до коначне исплате, као неоснован.

ПРЕИНАЧУЈЕ СЕ решење о трошковима парничног поступка садржано у ставу трећем изреке пресуде Првог основног суда у Београду П 12443/18 од 05.10.2021.

године, тако што се обавезује тужени Републички фонд за пензијско и инвалидско осигурање да тужиоцу АА на име трошкова поступка исплати износ од 122.188,00 динара са законском затезном каматом почев од дана извршности пресуде до исплате, у року од 15 дана од дана пријема преписа пресуде.

Образложење

Пресудом Првог основног суда у Београду П 12443/18 од 05.10.2021. године, ставом првим изреке, одбијен је приговор апсолутне ненадлежности суда.

Ставом другим изреке, обавезан је тужени да тужиоцу на име накнаде штете због неисплаћених пензија за период од маја 2015. године закључно са мајем 2018. године исплати износ од 464.721,27 динара и то у износима ближе наведеним у истом ставу изреке, са законском затезном каматом за сваки месец појединачно.

Ставом трећим изреке, обавезан је тужени да тужиоцу на име накнаде трошкова парничног поступка исплати износ од 146.780,00 динара са законском затезном каматом почев од дана извршности пресуде.

Тужени је благовремено изјавио жалбу побијајући наведену пресуду у целости из свих законом предвиђених разлога.

Испитујући правилност побијене пресуде у смислу члана 386. Закона о парничном поступку (“Сл. гласник РС”, бр. 72/11 са изменама и допунама), Апелациони суд у Београду је нашао да жалба туженог делимично основана.

У првостепеном поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374 став 2 тачка 1,2,3,5,7 и 9 ЗПП, на које другостепени суд пази по службеној дужности, нити је учињена битна повреда одредаба парничног поступка прописана чланом 374 став 2 тачка 12 ЗПП, на коју се жалбом туженог посебно указује, с обзиром да побијана пресуда садржи јасне и непротивречне разлоге о битним чињеницама и не постоји противречност између онога што је у њеном образложењу наведено о садржини исправа и самих тих исправа, односно изведених доказа.

Неоснован је навод жалбе туженог да је одлучивано о захтеву који не спада у судску надлежност и да је учињена битна повреда одредаба парничног поступка прописана чланом 374 став 2 тачка 2 ЗПП, а имајући у виду да је предмет потраживања у овој правној ствари имовинско-правни захтев, односно захтев за накнаду штете у смислу одредбе члана 172 Закона о облигационим односима, која је проузрокована неисплатом пензија, што у смислу одредбе члана 1 ЗПП спада у захтев којим је установљена судска надлежност, а не право на исплату, о коме одлучује надлежан орган применом Закона о пензијском и инвалидском осигурању, а што би престављало управни акт чија се законитост оцењује у управном поступку, а судска заштита остварује у управном спору.

У току првостепеног поступка је утврђено да је решењем Републичког фонда за пензијско и инвалидско осигурање запослених Филијала у Призрену бр. 7018752960

од 03.10.1995. године тужиоцу одређено право на породичну пензију од 18.08.1995. године у месечном износу од 203,90 динара. Из потврде привремених институција на Косову и Метохији – Департамента пензијске администрације бр. 3259 од 20.09.2019. године је утврђено да је тужилац на Косову стекао право на основну пензију сагласно одредбама Правилника о пензијама на Косову у износима ближе наведеним у самој потврди.

Из налаза и мишљења судског вештака економско-финансијске струке је утврђено је да висина неисплаћене пензије за период од 01.05.2015. године до 25.05.2018. године, без умањења за исплате вршене на Косову и Метохији (према првој варијанти), износи 801.472,18 динара, односно да за наведени период висина неисплаћене пензије износи 464.721,27 динара, умањена за исплате на КиМ (према другој варијанти).

Одлучујући о приговору застарелости потраживања, истакнутом од стране туженог, првостепени суд је оценио да потраживања тужиоца нису застарела за период од маја 2015.године до маја 2018. године, применом одредби чл. 376 став 1 Закона о облигационим односима.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је оценио да постоји одговорност туженог у смислу члана 172 Закона о облигационим односима који је противзаконито обуставио исплату пензије тужиоцу, поступајући супротно одредбама члана 1 протокола број 1 уз Европску конвенцију за заштиту људских права и основних слобода, због чега је у складу са налазом и мишљењем судског вештака утврдио висину штете за периоду од маја 2015. године до маја 2018. године, те применом чл. 155, 186 и 277 ЗОО, обавезао туженог да за означени период према опредељеном тужбеном захтеву исплати тужиоцу износе наведене у другом ставу изреке ожалбене пресуде.

Овај суд налази да је правилно првостепени суд обавезао туженог на исплату штете због неисплаћених пензија за период од јула 2015. године до маја 2018. године и да је дао јасне и довољне разлоге које прихвата и овај суд као другостепени.

Међутим, основано се жалбом туженог указује да је суд одлучујући о истакнутом приговору застарелости потраживања погрешно применио материјално право када је туженог обавезао на исплату накнаде штете за мај и јун 2015. године.

Наиме, у конкретном случају основ потраживања је накнада штете коју је тужени проузроковао тужиоцу, у смислу члана 172. Закона о облигационим односима и застарелост се цени према одредбама члана 376. истог закона. Тужиоцу је штета у виду неисплаћене пензије проузрокована при сваком пропусту туженог да му исплати доспели месечни износ пензије, јер је неисплатом сваког месечног износа пензије правни претходник тужиоца имао сазнање за настанак и висину штете, од када тече субјективни трогодишњи рок застарелости из члана 376. став 1. ЗОО. Имајући у виду да је тужба поднета 30.07.2018. године, а да су пензије доспевале 25. у месецу за претходни месец, дакле за мај 2015. године дана 25.06.2015. године, а за јун 2015. године дана 25.07.2015. године, то произилази да су застарела потраживања тужиоца за мај и јун 2015. године, па је побијана пресуда преиначена у наведеном делу, како је то означено у ставу другом изреке ове пресуде.

По оцени Апелационог суда, првостепени суд је правилано применио материјално право из члана 277 став 1 ЗОО када је обавезао туженог на исплату затезне камате на сваки појединачни месец неисплаћене пензије почев од 25. у месецу за претходни месец, имајући у виду да је основ потраживања накнада штете која се у смислу одредбе члана 186 ЗОО, сматра доспелом од тренутка када је тужени имао обавезу да исплати пензију, па се неосновано жалбом указује да тужиоцу припада камата најраније од дана подношења тужбе.

На основу изложеног, применом одредбе члана 390. и 394. тачка 4 ЗПП, одлучено је као у ставу првом и другом изреке ове пресуде.

Међутим, одлука о трошковима парничног поступка је донета погрешном применом материјалног права приликом утврђивања висине накнаде трошкова поступка јер тужиоцу припада само накнада за нужне трошкове поступка и то без увећања на име ПДВ, због чега је побијано решење морало бити преиначено. Правилна примена одредаба Тарифе о наградама и накнадама трошкова за рад адвоката налаже да пуномоћник – адвокат достави суду доказ да је обвезник пореза на додатну вредност и рачун за извршене адвокатске услуге, у складу са одредбама Закона о промету на додатну вредност јер му само у том случају припада увећање на име ПДВ за извршен обрачун накнаде, што тужилац није учинио, због чега истом не припадају трошкови увећани за износ ПДВ за пружене услуге. Тужиоцу, сагласно члану 153, 154 и 163 ЗПП, припадају само нужни трошкови и то за састав тужбе и састав једног образложеног поднеска, који је био потребан ради вођења парнице – у износу од по 9.000,00 динара, за заступање на два одржана рочишта у износу од по 10.500,00 динара, за приступ на 5 неодржаних рочишта у износу од по 6.000,00 динара, на име вештачења 15.000,00 динара и на име судске таксе на тужбу и пресуду по 19.094,00 динара, што укупно износи 122.188,00 динара, применом АТ и ТТ Закона о судским таксама. Тужиоцу на износ трошкова поступка припада законска затезна камата од дана извршности одлуке до исплате.

На основу члана 401. тачка 3 ЗПП одлучено као у ставу трећем изреке.

**Председник већа-судија
Меланија Сантовац, ср.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Јасмина Ђокић